

***RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY ZAPOLICE
ZA LATA 2021-2022***

Tytuł	Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022
--------------	--

Zamawiający	<i>Gmina Zapolice Plac Strażacki 5 98-161 Zapolice</i>
--------------------	--

Wykonawca	<i>EkoLogika Mariusz Orzechowski ul. Paryska 7 45-402 Opole tel. 792-103-880 e-mail: biuro@e-ekologika.pl www.e-ekologika.pl</i>
------------------	--

Autorzy	<i>Kierownik zespołu autorskiego: mgr Mariusz Orzechowski</i>
----------------	---

Data wykonania:	<i>październik 2023 r.</i>
------------------------	----------------------------

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2 Cel i zakres opracowania	4
1.3 Metodyka opracowania	6
2. Ocena realizacji celów, kierunków i zadań zawartych w Programie ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022	8
2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	8
2.2 Zagrożenie hałasem	13
2.3 Pola elektromagnetyczne	15
2.4 Gospodarowanie wodami.....	17
2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	19
2.6 Zasoby geologiczne	21
2.7 Gleby.....	22
2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	24
2.9 Zasoby przyrodnicze, turystyka i ochrona zabytków	27
2.10 Zagrożenie poważnymi awariami	31
2.11 Pozostałe zadania	32
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022 na podstawie wskaźników monitorowania Programu	35
4. Podsumowanie i wnioski	37

Spis tabel

Tabela 1. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza za lata 2021-2022.....	8
Tabela 2. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie zagrożeń hałasem za lata 2021-2022	13
Tabela 3. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych za lata 2021-2022	15
Tabela 4. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi za lata 2021-2022.....	17
Tabela 5. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarki wodno-ściekowej za lata 2021-2022.....	19
Tabela 6. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi za lata 2021-2022	21
Tabela 7. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony gleb za lata 2021-2022	22
Tabela 8. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarki odpadami za lata 2021-2022.....	24
Tabela 9. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych za lata 2021-2022.....	27
Tabela 10. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie poważnych awarii za lata 2021-2022	31
Tabela 11. Ocena realizacji pozostałych celów, kierunków i zadań, które mają wpływ na ochronę i poprawę środowiska na terenie Gminy Zapolice.....	32
Tabela 12. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022 z wykorzystaniem określonych mierników zaproponowanych w POŚ.....	35

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” oraz „Programu ochrony środowiska dla gminy Zapolice na lata 2022-2025” za lata 2021-2022 został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.)*. W myśl przytoczonego przepisu Raport sporządzony jest za okres dwóch lat. Ponadto, obowiązkiem Wójta Gminy Zapolice jest przedstawienie Raportu Radzie Gminy w Zapolicach.

W okresie lat 2021-2022 obowiązywały dwa Programy ochrony środowiska tj. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/207/17 Rady Gminy Zapolice z dnia 1 czerwca 2017r. oraz „Program ochrony środowiska dla gminy Zapolice na lata 2022-2025” przyjęty Uchwałą nr XLIX/347/22 z dnia 24 listopada 2022r.

Zgodnie z art. 25 *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094)* Wójt Gminy Zapolice ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022, tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

1.2 Cel i zakres opracowania

Głównym celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” oraz „Programie ochrony środowiska dla gminy Zapolice na lata 2022-2025”.

Podstawą tworzenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję gminy oraz wyznacza cele strategiczne. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele ekologiczne i priorytety oraz zadania, w jakim powinien podążyć samorząd mając na celu zachowanie i poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Analizę realizacji założeń Programu ochrony środowiska dla gminy Zapolice za rok 2021 oparto o obowiązujący wówczas „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”, zaś analizę za rok 2022 oparto o założenia przedstawione w obowiązującym obecnie „Programie ochrony środowiska dla gminy Zapolice na lata 2022-2025”. Obowiązujący Program ochrony środowiska przedstawia politykę strategiczną i działania w sferze poprawy jakości środowiska jaka będzie prowadzona w perspektywie lat 2022-2025. Niniejszy Raport obejmuje okres sprawozdawczy 2021-2022.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy Zapolice, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska. Zgodnie z powyższym w Programach ochrony środowiska dla gminy Zapolice, które obowiązywały w latach raportowych tj. 2021-2022 wyznaczono następujące obszary, cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Zapolice

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- Poprawa efektywności energetycznej na terenie gminy Zapolice poprzez realizację działań zawartych w kluczowych dokumentach strategicznych odnoszących się do ochrony powietrza
- Poprawa warunków infrastruktury drogowej wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu¹
- Modernizacja obiektów na terenie gminy
- Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy
- Rozwój OZE
- Poprawa jakości powietrza i rozwój infrastruktury ciepłej

2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców Gminy

Cel: Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów

Kierunek interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń hałasem
- Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego

3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy

Kierunek interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym

4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych Gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Kierunek interwencji:

- Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła

5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Podniesienie komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową

Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunek interwencji:

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową

6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż

Kierunek interwencji:

- Zapobieganie degradacji zasobów złóż naturalnych

7) Obszar interwencji: Gleby

Cel: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zapobieganie dalszej degradacji gleb

Kierunek interwencji:

- Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją

8) Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami

Cel: Poprawa gospodarki odpadami

Kierunek interwencji:

- Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami
- Usuwanie azbestu z terenu gminy
- Poprawa stanu technicznego PSZOK

¹ Kierunek interwencji dotyczy także zagrożenia przed hałasem.

9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze, turystyka i zabytki

Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody

Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych

Cel: Zrównoważony rozwój turystyki

Cel: Ochrona zabytków

Kierunek interwencji:

- Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych
- Zwiększanie powierzchni obszarów chronionych i leśnych
- Edukacja mieszkańców
- Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu
- Ograniczenie wpływu turystyki na środowisko
- Ochrona zabytków

10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii

Kierunek interwencji:

- Poprawa stanu przygotowania gminy do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP
- Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców gminy w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych

1.3 Metodyka opracowania

Ocenę realizacji założeń „Programu ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” oraz „Programu ochrony środowiska dla gminy Zapolice na lata 2022-2025” odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie celów i zadań. Przedstawiono ocenę realizacji zadań w latach 2021-2022 w rozbiciu na poszczególne lata wraz z określeniem poniesionych kosztów i jednostki realizującej. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone cele i kierunki w POŚ w sposób ogólny przedstawiają zadania przyjęte do realizacji. Zadania te w większości wynikają z działań statutowych poszczególnych jednostek lub warunkowane są przepisami prawa w zakresie ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Programy ochrony środowiska obowiązujące w okresie raportowania tj. 2021-2022 formułowały zarówno konkretne działania i zadania przedstawione w harmonogramach rzeczowo-finansowych, gdzie zostały wskazane szacunkowe koszty i jednostki odpowiedzialne za realizację zadania oraz grupy działań ogólnych z punktu widzenia ochrony środowiska, w związku ze zidentyfikowanymi problemami na terenie gminy Zapolice. Zatem w harmonogramie rzeczowo-finansowym przyjęto zadania miarodajne i realne do osiągnięcia, ponieważ miały one pokrycie m.in. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy oraz Uchwałach Budżetowych. W związku z powyższym niniejszy Raport weryfikuje zarówno zadania przyjęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym jak i zadania ogólne wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji. Należy jednak zaznaczyć, że część zadań jest niemiarodajna i trudna do ustalenia, w związku z czym przedstawiono wszystkie zadania realizowane w latach 2021-2022 wpisujące się w poszczególne cele i kierunki programowe.

W Programach ochrony środowiska obowiązujących w okresie raportowania tj. lat 2021-2022 wyznaczono wskaźniki monitorowania stanu środowiska pozwalające na monitorowanie oceny realizacji POŚ w poszczególnych latach. W niniejszym Raporcie dokonano zestawienia wartości bazowych wskaźników przyjętych w POŚ ze stanem w latach 2021-2022.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z: Urzędu Gminy Zapolice oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach Programu. W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Zapolice za lata 2021 i 2022,
- sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Zduńskowolskiego za lata 2021 i 2022,
- raporty o stanie gminy za lata 2021-2022
- raporty o stanie powiatu za lata 2021-2022
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi,
- dane uzyskane z jednostek działających w zakresie ochrony środowiska (dane uzyskane na wniosek),
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane z Urzędu Gminy Zapolice i innych jednostek samorządowych

2. Ocena realizacji celów, kierunków i zadań zawartych w Programie ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022

2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Tabela 1. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza za lata 2021-2022

Cel: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Zapolice	
Cel: Poprawa jakości powietrza	
<p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej na terenie gminy Zapolice poprzez realizację działań zawartych w kluczowych dokumentach strategicznych odnoszących się do ochrony powietrza • Poprawa warunków infrastruktury drogowej wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu • Modernizacja obiektów na terenie gminy • Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy • Rozwój OZE • Poprawa jakości powietrza i rozwój infrastruktury ciepłej <p>Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:</p> <p>* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020</p> <p>** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022</p>	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Remonty dróg gminnych */** (realizacja zadań szczegółowych wskazana w rozdziale 2.2 „Zagrożenie hałasem”	TAK
Przebudowa i remont Szkoły Podstawowej z dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zagospodarowanie terenów przyległych	NIE
Przebudowa, rozbudowa i wyposażenie ośrodka zdrowia	NIE
Przebudowa, rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu wraz z zagospodarowaniem przynależnego terenu i pełnym wyposażeniem Lokalizacja: Zapolice, ul. Główna **	TAK/NIE ²
Przebudowa, wyposażenie i dostosowanie do osób niepełnosprawnych UG Zapolice	NIE
Budowa, rozbudowa, przebudowa budynków Ochotniczych Straży Pożarnych ** (realizacja zadań szczegółowych wskazana w rozdziale 2.10 „Zagrożenie poważnymi awariami”	TAK
Budowa, rozbudowa, przebudowa budynków użyteczności publicznej na punkty opieki nad dziećmi do lat 3, świetlice wiejskie, mieszkania socjalne i komunalne oraz Kluby Seniora.	NIE
Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na stadionie i na terenach sołeckich **	TAK
Dokumentacja projektowa na przebudowę, rozbudowę Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu wraz z zagospodarowaniem przynależnego terenu **	TAK
Budowa, rozbudowa, przebudowa i remont oświetlenia ulicznego **	TAK
Inwestycje w odnawialne źródła energii na budynkach użyteczności publicznej. Montaż paneli fotowoltaicznych */**	TAK
Inwestycje w odnawialne źródła energii na budynkach prywatnych */**	TAK
Działania na rzecz gazyfikacji gminy **	TAK
Inwestycje związane z ochroną środowiska i czystego powietrza **	TAK
ZADANIA MONITOROWANE	
Realizacja działań przyjętych w Programie ochrony powietrza dla strefy łódzkiej */**	TAK
Realizacja działań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zapolice */**	TAK
Modernizacja dróg powiatowych */**	TAK
Bieżące modernizacje drogi S8	NIE (brak potrzeb)
Prowadzenie stałego monitoringu powietrza */**	TAK

² Zadanie w trakcie realizacji

W latach 2021-2022 na terenie powiatu Zduńskowolskiego była zlokalizowana 1 stacja monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Stacja zlokalizowana była w Zduńskiej Woli przy ul. Królewskiej i prowadziła monitoring tła zanieczyszczeń powietrza w zakresie stężeń Benzo(a)pirenu w PM10 oraz stężeń PM10. Za rok 2021 średnia wartość odnotowanych stężeń Benzo(a)pirenu wyniosła 0,003 µg/m³, a stężeń PM10 33,6 µg/m³. Za rok 2022 średnia wartość odnotowanych stężeń Benzo(a)pirenu wyniosła 0,003 µg/m³, a stężeń PM10 31,4 µg/m³. W latach 2021-2022 nie odnotowano na stacji pomiarowej w Zduńskiej Woli przekroczeń dopuszczalnych stężeń dla Benzo(a)pirenu i PM10.

Jakość powietrza dla całego terenu powiatu Zduńskowolskiego, w tym gminy Zapolice w latach 2021-2022 była wyznaczana w oparciu o wyniki pomiarów publikowanych dla strefy łódzkiej, w której powiat się znajduje. Wyniki dla strefy pochodzą z modelowania matematycznego i kształtowane są o średnie monitoringowe jakości powietrza mierzone na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie łódzkim. W latach 2021-2022 w strefie łódzkiej odnotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń PM10, Benzo(a)pirenu oraz PM2,5.

Art. 379 Ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 2556 ze zm.) wskazuje, że Starosta Powiatu Zduńskowolskiego jak i Wójt Gminy Zapolice posiadają uprawnienia do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych.

W przypadku, jeśli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, starosta jest organem ochrony środowiska właściwym do wydawania decyzji, w których może nałożyć obowiązek: ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia, przywrócenia środowiska do stanu właściwego; określając równocześnie zakres ograniczenia lub stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko a także czynności, zmierzające do osiągnięcia tych celów.

W latach 2021-2022 pracownicy Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli nie prowadzili żadnych kontroli w zakresie emisji zanieczyszczeń) lub innych warunków korzystania ze środowiska w oparciu o przedkładane przez prowadzących instalacje wyniki pomiarów dla terenu gminy Zapolice.

W latach 2021-2022 pracownicy Urzędu Gminy w Zapolicach przeprowadzali kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych.

Zgodnie z Ustawą z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2023 poz. 824) Inspektorat Ochrony Środowiska ma uprawnienia do kontrolowania podmiotów korzystających ze środowiska, a w sytuacji naruszenia przepisów prawa podjęcia stosownych działań wobec podmiotu działającego na szkodę dla środowiska.

Inspekcja Ochrony Środowiska ma również ustawowy obowiązek udzielania pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi w latach 2021-2022 nie przeprowadził żadnych kontroli w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza na terenie gminy Zapolice.

Art. 144 ust. 2 Ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 2556 ze zm.) wskazuje, że eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Organ ochrony środowiska wydaje w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w których określa wartości graniczne. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Starosta, Marszałek lub Dyrektor Regionalny Ochrony Środowiska. Decyzje wydawane są w ramach zadań własnych z wydatków bieżących.

W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie wydał żadnych nowych decyzji pozwoleń na emisje gazów i pyłów do powietrza dla zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Zapolice.

W latach 2021-2022 Gmina Zapolice przeprowadziła liczne remonty i modernizacje dróg gminnych, co wpłynęło na zmniejszenie negatywnych oddziaływań w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza np. poprzez utwardzenie zniszczonej nawierzchni (emisja wtórna do powietrza, upłynnienie ruchu, utwardzenie dróg). Szczegółowe zestawienie inwestycji drogowych znajduje się w rozdziale 2.2. Zagrożenie hałasem.

W latach 2021-2022 Gmina Zapolice nie prowadziła żadnych dofinansowań dla mieszkańców w zakresie zakupu lub montażu instalacji odnawialnych źródeł energii. Niemniej jednak w 2020r. Gmina Zapolice przystąpiła do realizacji dwóch projektów związanych z OZE tj.

- „Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zapolice” – w latach 2020 – 2022 w ramach projektu wybudowano instalację fotowoltaiczną na budynku Szkoły Podstawowej w Zapolicach o mocy 19,68 kW oraz Publicznego Przedszkola w Zapolicach o mocy 39,77 kW (koszt projektu ogółem 289 976,56 zł, w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi 216 334,36 zł)
- Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na potrzeby Oczyszczalni ścieków w Gminie Zapolice - w latach 2020 – 2022 w ramach projektu wybudowano instalację fotowoltaiczną o mocy 39,77 kW w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną oczyszczalni ścieków w Zapolicach (koszt projektu ogółem 192 877,90 zł, w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi 119 920,00 zł)

W latach 2021-2022 kontynuowano projekt pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Zduńska Wola i gminy Zapolice”, dla którego w latach 2017-2018 Gmina Zapolice wraz z Gminą Zduńska Wola opracowali Studium Wykonalności Inwestycji. W 2020r. podpisano umowę o pełnienie funkcji inżyniera kontraktu oraz ogłoszono przetarg na wykonanie usługi montażu paneli fotowoltaicznych. Realizacja projektu została zakończona w grudniu 2022r. W ramach projektu w gminie Zapolice zamontowane zostały następujące instalacje:

- panele fotowoltaiczne na budynkach prywatnych w ilości 86 szt.
- panele fotowoltaiczne na budynkach gminnych: Szkoła Podstawowa w Zapolicach o mocy 19,68 + 22,4 kW oraz Urząd Gminy Zapolice o mocy 22,4 kW
- kolektory solarne w ilości 50 szt.,
- pompy ciepła w ilości 16 szt.

W latach 2021-2022 Wójt Gminy Zapolice wydał następujące decyzje środowiskowe w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach znak GKI.6220.1.2021.MCP z dnia 3 września 2021r. - „Budowa farmy fotowoltaicznej o maksymalnej mocy do 3,12 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce u nr ew. 58/1 i 59/1 w obrębie Pstrokonie, gm. Zapolice”
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach znak GKI.6220.2.2021.MCP z dnia 3 września 2021r - „Budowa farmy fotowoltaicznej o maksymalnej mocy do 2 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działce u nr ew. 139/4 w obrębie Swędzieniejewice, gm. Zapolice”
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach znak GKI.6220.5.2021.MCP z dnia 30 grudnia 2021r. - „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr. ew. 150 w obrębie Jelno, gmina Zapolice”

W 2022 r. Gmina Zapolice w ramach przetargu wydzierżawiła firmie Green Volt Konrad Rakowski obszar o powierzchni 25,37 ha z przeznaczeniem na wzniesienie i eksploatację naziemnego wolnostojącego urządzenia fotowoltaicznego z niezbędną towarzyszącą infrastrukturą techniczną w szczególności liniami kablowymi, wymiennikami/inwerterami, złączami kablowymi i drogami dojazdowymi, ogrodzeniem, mobilnymi magazynami energii, celem wytwarzania energii elektrycznej za pomocą energii słonecznej i sprzedaży tej energii zakładom energetycznym.

Od 1 lipca 2021 roku powstał obowiązek złożenia deklaracji dot. źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Obowiązek złożenia deklaracji spoczywa na mieszkańcach gm. Zapolice. Deklarację można składać w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Zapolice lub elektronicznie logując się na stronie centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Do dn. 31 grudnia 2022 r. do urzędu gminy złożono 2208 deklaracji.

W ramach realizacji rozbudowy sieci gazowej dla zadania pn. „Koncepcja gazyfikacji miejscowości Poręby, gm. Zduńska Wola i Holendry, Paprotnia, Marzynek gm. Zapolice” firma Polska Grupa Gazownictwa sp. z o.o. oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi posiada 6 czynnych przyłączy gazowych na terenie gm. Zapolice, z czego 4 przyłącza zostały wybudowane w latach 2021-2022.

W latach 2021-2022 Gmina Zapolice nie podjęła żadnych działań zmierzających do ograniczenia tzw. niskiej emisji poprzez dofinansowanie działań zmierzających do modernizacji/wymiany lokalnych źródeł ciepła. Gmina Zapolice nie uruchomiła w tym zakresie żadnych dofinansowań z własnego budżetu. Należy jednak zaznaczyć, że w latach 2021-2022 Gmina Zapolice na podstawie zawartego porozumienia z WFOŚiGW w Łodzi realizowała program „Czyste Powietrze”. Gmina Zapolice w latach 2021-2022 obsługiwała mieszkańców gminy składających wnioski, prowadząc nadzór i pomoc nad otrzymaniem dofinansowania. Od początku trwania Programu do 31.12.2022 liczba złożonych wniosków o dofinansowanie z terenu gminy Zapolice wyniosła 230, liczba zawartych umów 214 szt., liczba zrealizowanych przedsięwzięć 115 szt., a łączna kwota przeznaczona na realizację Programu wyniosła 1 549 375,00 zł.

W 2021r. za pośrednictwem gminy złożono 36 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”, a w 2022r. złożono 40 wniosków o dofinansowanie. Zakres zadań dotyczył w głównej mierze wymiany starego, nieekologicznego źródła ciepła i termomodernizacji budynku.

Dnia 1 maja 2018r. na terenie całego województwa łódzkiego zaczęła obowiązywać Uchwała nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała zakłada zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miazgu lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu. Ponadto, wprowadza ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców.

W dniu 22 listopada 2022 roku Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr L/597/22 z dnia 22 listopada 2022 r. przyjął zmianę powyższej uchwały. Tym samym obowiązująca Uchwała Antysmogowa dla województwa łódzkiego następujące kluczowe ograniczenia, zakazy i terminy, które obowiązują na terenie całego województwa łódzkiego:

- do 1 stycznia 2025 r. wymienić należy wszystkie kotły pozaklasowe tzw. "KOPCIUCHY";
- do 1 stycznia 2028 r. wymienić należy kotły klasy 3 i 4;
- do 1 stycznia 2026 r. wymienić należy bądź dostosować piece i kominki, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r. do wielkości emisji pyłu do poziomu określonego w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185.
- kotły spełniające wymagania klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 można eksploatować do czasu tzw. śmierci technicznej urządzenia;
- wszystkie montowane kominki, piece (czyli miejscowe ogrzewacze pomieszczeń) powinny spełniać wymagania dotyczące efektywności energetycznej i wielkości emisji określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 oraz wszystkie montowane kotły powinny spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189;
- zakazuje się stosowania paliw najgorszej jakości:
 - w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi powyżej 15%;
 - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
 - mułów i flotokoncentratów węglowych zawierających biomasę stałą o wilgotności powyżej 20%.

Ściśle powiązane z Uchwałą antysmogową są Programy ochrony powietrza, których przygotowanie i zrealizowanie zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska wymagane jest dla stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych, powiększonych w stosownych przypadkach o margines tolerancji choćby jednej substancji spośród określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Dla obszaru gminy Zapolice w latach 2021-2022 obowiązywał Program ochrony powietrza i planem działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej (Uchwała NR XX/303/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 15 września 2020 r.), przyjęty ze względu na przekroczenie w 2018r. poziomów dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} (faza I oraz II), benzo(a)pirenu oraz ozonu. Wójt Gminy Zapolice w latach 2021-2022 przekazywał do Marszałka Województwa Łódzkiego sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Powietrza.

W związku z realizacją „Programu ochrony powietrza dla strefy łódzkiej” Gmina Zapolice podjęła w latach 2021-2022 stosowne działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości powietrza w następujących

kierunkach, co zostało wykazane w składanych corocznie sprawozdaniach z realizacji POP do Marszałka Województwa Łódzkiego:

- 1) *Kierunek działań 1.* w zakresie ograniczania emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, w ramach którego gmina Zapolice realizowała:
 - bieżącą rejestrację wniosków w bazie CEEB
 - przeglądy kominiarskie przewodów kominowych i wentylacyjnych budynków komunalnych, użyteczności publicznej, budynków OSP
 - stosowanie paliw o parametrach jakościowych jak najlepiej dostosowanych do danego rodzaju kotła w budynkach komunalnych, użyteczności publicznej, budynków OSP
 - przebudowę instalacji wewnętrznych w istniejącym budynku OSP Beleń (budowa kotłowni, kocioł na paliwo stałe – pellet)
 - zmianę sposobu ogrzewania w budynkach mieszkańców zlokalizowanych na terenie gminy Zapolice w ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze”
- 2) *Kierunek działań 2.* W zakresie edukacji ekologicznej, w ramach którego gmina Zapolice realizowała:
 - rodzinne plenerowe warsztaty ekologiczne w gminie Zapolice
 - komunikaty o zakazie spalania odpadów w piecach domowych
 - spotkania informacyjne w ramach Programu „Czyste Powietrze”
 - komunikaty o konieczności wymiany źródeł ciepła w zależności od klasy kotła
- 3) *Kierunek działań 3.* w zakresie działań kontrolnych, w ramach którego gmina Zapolice realizowała:
 - Kontrole przestrzegania przepisów zakazu spalania odpadów

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Dotacja dla Miasta Zduńska Wola na dofinansowanie publicznego lokalnego transportu zbiorowego	2021	118 215,40 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa oświetlenia ulicznego w gm. Zapolice	2021	18 000,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Beleń	2021	11 000,00 (Gmina Zapolice)
Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zapolice (budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej w Zapolicach o mocy 19,68 kW oraz Publicznego Przedszkola w Zapolicach o mocy 39,77 kW)	2021/ 2022	289 976,56 (Gmina Zapolice)
Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na potrzeby Oczyszczalni ścieków w Gminie Zapolice (budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 39,77 kW w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną oczyszczalni ścieków w Zapolicach)	2021/ 2022	192 877,90 (Gmina Zapolice)
Dotacja dla Miasta Zduńska Wola na dofinansowanie publicznego lokalnego transportu zbiorowego	2022	120 732,20 (Gmina Zapolice)
Przebudowa i rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach wraz z zagospodarowaniem przynależnego terenu	2022	88 437,00 (Gmina Zapolice)
Docieplenie dachu sali OSP w Pstrokonjach	2022	124 432,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Beleń (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	7 500,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa oświetlenia ulicznego w gminie Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	12 500,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa oświetlenia ulicznego w gminie Zapolice w miejscowościach: Marcelów, Strońsko i Swędzieniejewice	2022	18 300,00 (Gmina Zapolice)
Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Zduńska Wola i gminy Zapolice	2022	3 276 301,10 (Gmina Zapolice)

2.2 Zagrożenie hałasem

Tabela 2. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie zagrożeń hałasem za lata 2021-2022

Cel: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców Gminy Cel: Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	
Kierunek interwencji: <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń hałasem • Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ: * - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020 ** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające art. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych */**	TAK
Wprowadzanie standardów akustycznych w Planach Zagospodarowania Przestrzennego */**	TAK
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119008E (Pod Borem) **	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: (Paprotnia) **	TAK
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119014E (Jelno) **	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119024E (Śwędzieniejewice) **	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119010E (Grabia – Wygiełzów) **	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119013E (Wygiełzów- Młodawin Dolny) **	TAK
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119011E (Paprotnia)	NIE
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119003E (Świerzyny-Jelno-Woźniki)	NIE
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119004E (Pstrokonie)	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119004E (Pstrokonie- Jeziorko)	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119007E (Branica-Sobiepany) **	TAK
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119012E (Młodawin Górny- Młodawin Dolny) **	TAK/NIE ³
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119026E (Kalinowa)	NIE
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119029E (Paprotnia)	NIE
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119032E (Pstrokonie, Woźniki, Rembieszów)	NIE
Przebudowa drogi gminnej nr ewidencyjny: 119021E (ul. Spółdzielcza) **	TAK/NIE ⁴
Budowa drogi w m. Strońsko	NIE
ZADANIA MONITOROWANE	
Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej **	TAK
<p>Art. 144 ust. 2 <i>Ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.)</i> wskazuje, że eksploatacja instalacji powodująca emisję hałasu nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Art. 115a <i>też Ustawy</i> wskazuje, że w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, w wyniku działalności gospodarczej, wydawane są decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Organem właściwym do wydawania decyzji ustalającej dopuszczalny poziom hałasu dla zakładów jest Starosta. Decyzje wydawane są w ramach zadań własnych z wydatków bieżących.</p> <p>W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie wydał żadnych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Zapolice.</p> <p>Art. 362 <i>Ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.)</i> wskazuje, że w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony</p>	

³ Zadanie w trakcie realizacji

środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek: 1) ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia; 2) przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie nałożył w drodze decyzji żadnego ograniczenia, ani przywrócenia do stanu właściwego w zakresie emisji hałasu na podmiot korzystający ze środowiska na terenie gminy Zapolice.

Zgodnie z *Ustawą z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2023 poz. 824 z zm.)* Inspektorat Ochrony Środowiska ma uprawnienia do kontrolowania podmiotów korzystających ze środowiska, a w sytuacji naruszenia przepisów prawa podjęcia stosownych działań wobec podmiotu działającego na szkodę dla środowiska.

W latach 2021-2022 WIOŚ w Łodzi nie przeprowadził żadnych kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska na terenie zakładów w gminie Zapolice.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Zduńskowolski w latach 2021-2022 nie przeprowadził żadnej kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska na terenie zakładów w gminie Zapolice.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi prowadzi badania monitoringowe poziomu hałasu w ramach zadań własnych i wydatków bieżących. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 nie wykonywano badań hałasu drogowego.

W latach 2021-2022 miała miejsce IV edycja opracowania strategicznych map hałasu dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg, głównych linii kolejowych oraz głównych lotnisk. Zgodnie z informacją GDDKiA oddział w Łodzi w latach 2021-2022 w granicach gminy Zapolice zostały opracowane strategiczne mapy akustyczne dla DK 12 na odcinku od km 184+000 do km 191+000.

Zgodnie z mapą terenów zagrożonych hałasem na terenie gminy Zapolice jedynie kilka budynków w Paprotni w najbliższym sąsiedztwie DK 12 jest zagrożona ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu w przedziale 1-5 dB powyżej dopuszczalnych norm. Pozostała zabudowa m.in. m. Holendy i Młodawin Dolny nie jest narażona na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu od DK 12 zgodnie z wykonanymi strategicznymi mapami hałasu.

Zgodnie z informacją Starosty Zduńskowolskiego w latach 2021-2022 nie zostały opracowane mapy akustyczne/strategiczne mapy hałasu dla dróg powiatowych w obszarze gminy Zapolice, jak również nie zostały przeprowadzone inwestycje mające na celu ograniczenie hałasu komunikacyjnego.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Rozbudowa drogi gminnej nr 119002E w m. Zapolice, ul. Spacerowa i w m. Świerzyny	2021	1 232 208,04 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa drogi gminnej nr 119030E w m. Marcelów, gmina Zapolice	2021	1 286 080,37 (Gmina Zapolice)
Remont drogi w miejscowości Paprotnia	2021	126 009,81 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi o nr. ewidencyjnym działki 121/1 w miejscowości Paprotnia, gm. Zapolice	2021	113 160,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi gminnej nr 119013E w m. Młodawin Dolny, gm. Zapolice	2021	121 278,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi powiatowej nr 1765E na odcinku Piaski – Beleń – Strońsko	2021	14 760,00 (Powiat Zduńskowolski)
Rozbudowa drogi gminnej nr 119002E w m. Zapolice, ul. Spacerowa i w m. Świerzyny	2022	742 215,75 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa drogi gminnej nr 119030E w m. Marcelów, gmina Zapolice	2022	746 538,45 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi gminnej nr 119022E ul. Dojazdowa w Zapolicach (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	9 840,00 (Gmina Zapolice)

Przebudowa drogi gminnej nr 119021E ul. Spółdzielcza w Zapolicach (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	8 500,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa drogi gminnej nr 119012E w m. Młodawin Dolny, gm. Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	18 450,00 (Gmina Zapolice)
Remont drogi gminnej nr 119008E w m. Marzynek i Młodawin Górny (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	4 920,00 (Gmina Zapolice)
Remont drogi gminnej nr 119024E w m. Swędzieniejewice, gm. Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	4 920,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Paprotnia, gm. Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	7 500,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi gminnej nr 119010E w m. Wygieźzów, gm. Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	12 300,00 (Gmina Zapolice)
Remont drogi gminnej nr 119014E w m. Jelno, gm. Zapolice (opracowanie dokumentacji projektowej)	2022	4 935,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi gminnej nr 119013E w m. Młodawin Dolny, gm. Zapolice	2022	299 760,21 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa drogi gminnej 119004E we wsi Pstrokonie	2022	21 525,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa drogi gminnej nr 119007E w m. Branica, gm. Zapolice	2022	43 050,00 (Gmina Zapolice)
Przebudowa drogi powiatowej nr 4908E na odcinku Poręby - Piaski - etap II i III oraz nr 1765E na odcinku Piaski - Beleń – Strońsko (zakres zadania: poszerzenie jezdni, wymiana konstrukcji, wykonanie nakładki bitumicznej, odwodnienie pasa drogowego, wykonanie zjazdów i przejść oraz skrzyżowań)	2022	7 440 188,16 (Powiat Zduńskowolski)
Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 4908E Holendry – Paprotnia etap I	2022	114 390,00 (Powiat Zduńskowolski)

2.3 Pola elektromagnetyczne

Tabela 3. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych za lata 2021-2022

Cel: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie Gminy	
Kierunek interwencji:	
<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	NIE (brak potrzeb)
Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy */**	TAK
<p>W zakresie wyznaczonych kierunków interwencji, Gmina Zapolice w latach 2021-2022 opracowała miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub podjęła stosowne uchwały w zakresie przystąpienia do ich sporządzenia, w których zostały uwzględnione wymogi ochrony środowiska i ochrony zdrowia przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Szczegółowe omówienie informacji na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajduje się w rozdziale 2.11.</p> <p>Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od</p>	

2008 roku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z powyższym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 GIOŚ nie wyznaczył punktu monitoringu PEM.

Średnia arytmetyczna dla województwa łódzkiego w 2021 roku wyniosła 0,48 V/m, a w 2022r. wyniosła 0,64 przy poziomie dopuszczalnym zawierającym się w przedziale od 28 V/m do 61 V/m.

Dodatkowo zgodnie z prowadzonym rejestrem zawierającym informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych PEM w środowisku, na terenie województwa łódzkiego w latach 2021-2022 nie stwierdzono takich miejsc.

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi (PEM), na podstawie art. 121 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych w granicy poziomów dopuszczalnych, a w przypadku ich przekroczenia, na ich zmniejszeniu. Zadania w tym zakresie Inspekcja Ochrony Środowiska realizuje przeprowadzając kontrole w terenie podmiotów prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne w środowisku, podczas których, w uzasadnionych przypadkach, wykonywane są pomiary oraz kontrole dokumentacyjne, polegające na analizie sprawozdań z pomiarów wykonanych przez podmioty, które są obowiązane do ich przekazywania wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska na podstawie art. 122a ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W latach 2021-2022 zgodnie z przekazaną informacją WIOŚ w Łodzi nie przeprowadził żadnych kontroli w zakresie PEM na terenie gminy Zapolice w aspekcie działających instalacji i urządzeń radiokomunikacyjnych.

Zgodnie z art. 122a Ustawy Prawo ochrony środowiska Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV, lub instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Punkty pomiarowe PEM, wyniki pomiarów wraz z charakterystyką i parametrami instalacji publikowane są na specjalnej stronie internetowej pod adresem: <https://si2pem.gov.pl/>.

Starosta Zduńskowolski w latach 2021-2022 prowadził rejestr zgłoszeń instalacji stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Ilość przyjętych zgłoszeń w roku 2021 wyniosła 2, a dokonanych zmian zgłoszeń 7. Ilość przyjętych zgłoszeń w roku 2022 wyniosła 5, a dokonanych zmian zgłoszeń 11.

2.4 Gospodarowanie wodami

Tabela 4. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi za lata 2021-2022

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych Gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	
Kierunek interwencji: <ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE I MONITOROWANE	
Prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód */**	TAK
<p>Zgodnie z Ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478) dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego (WORP) sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP), a dla wyznaczonych obszarów zagrożenia powodziowego również mapy ryzyka powodziowego (MRP). Obecnie odbyły się dwa cykle planistyczne sporządzania powyższych map tj. lata 2010-2015 (I cykl planistyczny) oraz lata 2016-2021 (II cykl planistyczny). Dodatkowo po II cyklu planistycznym dokonano ponownego przeglądu MZP i MRP z uwagi na realizację wielu inwestycji przeciwpowodziowych oraz zgłoszone uwagi użytkowników. Zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zm.) w dniu 7 września 2022 r. zostały podane do publicznej wiadomości mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) obejmujące: nowe MZP i MRP dla około 1 tys. km rzek oraz 19 budowli piętrzących oraz aktualizację części obowiązujących MZP i MRP (od rzek oraz od strony morza).</p> <p>Zgodnie z opublikowanymi danymi mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały opracowane dla rzek Warty i Widawki. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego teren gminy Zapolice położony jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału, częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, częściowo na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego. <p>Aktualnie obowiązujące MZP i MRP po wszelkich aktualizacjach dostępne są na Hydro portalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie pod adresem: https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html</p> <p>W październiku 2022r. został przyjęty nowy Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022r (Dz. U. z 2022, poz. 2714), w którym to planie zostały określone obszary problemowe związane z ryzykiem powodziowym oraz działania naprawcze do podjęcia w perspektywie najbliższych lat.</p> <p>W lipcu 2021r. został przyjęty nowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. (Dz. U. z 2021, poz. 1615), w którym określono działania zmierzające do ograniczenia korzystania z wód oraz zwiększenia dostępności istniejących zasobów wraz z katalogiem działań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy.</p>	

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie prowadził w latach 2021-2022 ustawy monitoring wód powierzchniowych zgodnie z zatwierdzonym Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025. Badania wód podziemnych prowadzone były przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, realizowanym z wydatków bieżących jednostki.

W granicach administracyjnych gminy Zapolice znajduje się 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWPrz). Poniżej dokonano analizy i oceny stanu dla poszczególnych JCWPrz w oparciu o wyniki monitoringu wód powierzchniowych prowadzonych przez GIOŚ. W przypadku, kiedy dana JCWPrz nie była objęta monitoringiem w latach 2021-2022 przyjęto/utrzymano ocenę stanu wód wynikającą z aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry lub ocenę stwierdzoną w latach poprzednich, lecz najaktualniejszą.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Zapolice wg wyniku monitoringu jakości wód powierzchniowych za lata 2016-2021:

JCWPrz	Ocena stanu/rok badań
Pichna do Urszulinki PLRW60001718317889	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Tymianka PLRW600016182892	zły stan wód (WIOŚ, 2020)
Dopływ spod Paprotni PLRW600016182894	zły stan wód (WIOŚ, 2019)
Żeglina PLRW600017183129	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Dopływ z Piasków PLRW600017183114	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Grabia od Dopływu z Anielina do ujścia PLRW600019182899	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Warta od Widawki do Żegliny PLRW600019183119	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Warta od Wierznicy do Widawki PLRW600019181999	zły stan wód (WIOŚ, 2021)
Widawka od Krasówki do ujścia PLRW60001918299	zły stan wód (WIOŚ, 2020)

W zakresie wód podziemnych obszar gminy Zapolice występuje w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 82 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych). Ostatnia ocena stanu JCWPd dokonywana była w 2019r. Zgodnie z wynikami JCWPd 82 charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Prace utrzymaniowe wałów przeciwpowodziowych wały obustronne rzeki Widawki km 0+000-2+754	2021	34 791,76 (PGW WP RZGW Poznań)
Awaryjne udrożnienie rz. Widawki w km. 3+270	2021	19 557,00 (PGW WP RZGW Poznań)
Prace utrzymaniowe wałów przeciwpowodziowych - wały prawostronne rz. Warty: km 0+000-3+004, km 0+000-16+467, km 0+000-3+412, km 0+000-2+055, km 0+000-6+872	2021	50 589,31 (PGW WP RZGW Poznań)
Prace utrzymaniowe wałów przeciwpowodziowych - wały obustronne rz. Żegliny km 0+000 - 3+375, km 0+000-2+735; - wały obustronne rzeki Niniwki km 0+000 - 3+607, km 0+000 - 2+630; - wały obustronne rzeki Myi km 0+000 - 4+250, km 0+000--0+715; - wały obustronne rzeki Strugi z Bartochowa (Dopływ z Kawęczynka) km 0+000 - 1+636, km 0+000-1+000; wały obustronne rzeki Widawki km 0+000-2+754, km 0+000 - 4+435	2022	27 556,59 (PGW WP RZGW Poznań)
Prace utrzymaniowe wałów przeciwpowodziowych - wały prawostronne rz. Warty: km 0+000-3+004, km 0+000-16+467, km 0+000-3+412, km 0+000-2+055, km 0+000-6+872	2022	49 674,20 (PGW WP RZGW Poznań)

2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Tabela 5. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarki wodno-ściekowej za lata 2021-2022

Cel: Podniesienie komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	
Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	
Kierunek interwencji: <ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców gminy Zapolice */**	TAK
Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gm. Zapolice */**	TAK
Poprawa jakości gospodarki wodno-ściekowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> wykonanie drugiej studni głębinowej w m. Rembieszów modernizację stacji uzdatniania wody w m. Rembieszów rozbudowę sieci wodociągowej 	TAK/NIE ⁴
Poprawa jakości gospodarki wodno-ściekowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> modernizację stacji uzdatniania wody w m. Zapolice rozbudowę sieci wodociągowej rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej 	TAK/NIE ²
Poprawa jakości gospodarki wodno-ściekowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> rozbudowę sieci wodociągowej rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej modernizację stacji uzdatniania wody w m. Paprotnia 	TAK/NIE ²
Budowa kanalizacji deszczowej na terenie Gm. Zapolice	NIE
ZADANIA MONITOROWANE	
Bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej */**	TAK
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej */**	TAK
<p>Na terenie gminy Zapolice znajdują się trzy stacje uzdatniania wody SUW, zlokalizowane w miejscowościach Zapolice, Rembieszów i Paprotnia.</p> <p>Do SUW zlokalizowanej w Zapolicach podłączone są miejscowości: Zapolice, Strońsko, Beleń, Beleń - Kolonia, Świerzyny, Marcelów, do SUW zlokalizowanej w Paprotni podłączone są miejscowości: Paprotnia, Holendry, Marzynek, Młodawin Dolny, Młodawin Górny, Wygiełzów, Rojków, Świerzyny, Ptaszkowice, do SUW zlokalizowanej w Rembieszowie podłączone są miejscowości: Rembieszów, Zapolice, Pstrokonie, Jeziorko, Woźniki, Branica, Jelno, Kalinowa. Ze względów ekonomicznych i lokalizacyjnych część miejscowości tj. Swędzieniejewice, Paprotnia, Holendry (przy granicy z miastem Zduńska Wola) korzysta z wody produkowanej przez stacje znajdujące się w Gminie Miasto Zduńska Wola natomiast część miejscowości Ptaszkowice (przy granicy z miejscowością Brzeski) oraz część miejscowości Branica (przy granicy z miejscowością Sobiepany) korzystają z wody produkowanej przez stacje znajdujące się w Gminie Sędziejowice.</p> <p>Na terenie gminy Zapolice wybudowanych i eksploatowanych jest ponad 100 km sieci wodociągowej, blisko 94% gospodarstw domowych korzysta z wody uzdatnionej na SUW, pozostałe gospodarstwa korzystają ze studni głębinowych wybudowanych we własnym zakresie.</p> <p>W roku 2021 ze studni głębinowej zlokalizowanej na SUW w Zapolicach wydobyto 85 009 m³ wody surowej, w Paprotni 87 821 m³, w Rembieszowie 78 807 m³.</p> <p>W roku 2022 ze studni głębinowej zlokalizowanej na SUW w Zapolicach wydobyto 86 885 m³ wody surowej, w Paprotni 80 908 m³, w Rembieszowie 74 879 m³.</p>	

⁴ Zadanie w trakcie realizacji

Na obszarze gminy Zapolice skanalizowane są miejscowości: Zapolice, część miejscowości Strońsko i Marcelów, Paprotnia i Marżynek. Ogólna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi ponad 16 km. Miejscowość Zapolice, część miejscowości Strońsko i Marcelów podłączona jest do Gminnej Oczyszczalni Ścieków zlokalizowanej przy ul. Parkowej w Zapolicach, natomiast miejscowości Paprotnia i Marżynek podłączone są do infrastruktury technicznej stanowiącej majątek MPWiK w Zduńskiej Woli. W roku 2021 do oczyszczalni ścieków doprowadzono ok. 57 384 m³ ścieków surowych. W roku 2022 do oczyszczalni ścieków doprowadzono ok. 44 032 m³ ścieków surowych.

Zgodnie z *Ustawą z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2023 poz. 824 ze zm.)* Inspektorat Ochrony Środowiska ma uprawnienia do kontrolowania podmiotów korzystających ze środowiska, a w sytuacji naruszenia przepisów prawa podjęcia stosownych działań wobec podmiotu działającego na szkodę dla środowiska. Inspekcja Ochrony Środowiska ma również ustawowy obowiązek udzielania pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych. W latach 2021-2022 WIOŚ w Łodzi nie przeprowadził na terenie gminy Zapolice żadnych kontroli w zakresie ochrony wód (gromadzenie i oczyszczanie ścieków).

Pracownicy Urzędu Gminy w Zapolicach w latach 2021-2022 nie przeprowadzili żadnych kontroli w zakresie gospodarowania ściekami u mieszkańców gminy Zapolice.

Stosownie do art. 3 ust. 3 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1469)* Gmina jest zobligowana do prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Gmina Zapolice zgodnie z wymogami *Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2017r.* przeprowadziła inwentaryzację bezodpływowych zbiorników i przydomowych oczyszczalni ścieków i od tego czasu prowadzi na bieżąco rejestr.

Wg stanu na 31.12.2021r. na terenie gminy Zapolice znajdowało się 596 zbiorników bezodpływowych i 206 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wg stanu na 31.12.2022r. na terenie gminy Zapolice znajdowało 602 zbiorników bezodpływowych i 214 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W latach 2021-2022 Gmina Zapolice prowadziła dotację na realizację zadania polegającego na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Zapolice. W analizowanych latach obowiązywał Regulamin przyjęty Uchwałą nr XIX/145/20 Rady Gminy Zapolice z dnia 30.04.2020r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gm. Zapolice” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 2962).

W roku 2019 z dotacji skorzystało 13 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gm. Zapolice.

W roku 2020 z dotacji skorzystało 8 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gm. Zapolice.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Dotacje celowe z budżetu Gminy Zapolice na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków (wypłata dotacji dla 13 właścicieli nieruchomości)	2021	39 000,00 (Gmina Zapolice)
Wykonanie projektowanej studni głębinowej w m. Paprotnia na terenie stacji uzdatniania wody nr działki 78/1, gm. Zapolice)	2021	425 199,15 (Gmina Zapolice)
Dotacje celowe z budżetu Gminy Zapolice na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków (wypłata dotacji dla 8 właścicieli nieruchomości)	2022	24 000,00 (Gmina Zapolice)
Budowa studni głębinowej na ujęciu wody w m. Zapolice wraz z modernizacją stacji uzdatniania wody (realizacja części zadania w zakresie PFU)	2022	17 835,00 (Gmina Zapolice)
Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w gm. Zapolice (realizacja części zadania w zakresie PFU)	2022	18 450,00 (Gmina Zapolice)

Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z budową drugiej studni głębinowej w m. Rembieszów, gm. Zapolice (realizacja części zadania w zakresie PFU)	2022	19 736,00 (Gmina Zapolice)
Modernizacja sieci wodociągowej oraz generalny remont SUW w Rembieszowie, gm. Zapolice (realizacja części zadania w zakresie PFU)	2022	13 530,00 (Gmina Zapolice)
Budowa sieci wodociągowej w m. Zapolice, Ptaszkowice i Świerzyny, gm. Zapolice	2022	463 420,50 (Gmina Zapolice)
Wykonanie projektowanej studni głębinowej w m. Paprotnia na terenie stacji uzdatniania wody nr działki 78/1, gm. Zapolice	2022	116 591,25 (Gmina Zapolice)
Zakup pomp na SUW	2022	27 068,60 (Gmina Zapolice)
Budowa zbiornika awaryjno-buforowego na sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w m. Zapolice, gm. Zapolice	2022	99 384,00 (Gmina Zapolice)

2.6 Zasoby geologiczne

Tabela 6. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi za lata 2021-2022

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	
Kierunek interwencji:	
<ul style="list-style-type: none"> Zapobieganie degradacji zasobów złóż naturalnych 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych */**	TAK
<p>Na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 występowały łącznie 3 złoża kopalin, z czego na 3 złożach prowadzono wydobycie kopalin.</p> <p>W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie przeprowadził kontroli w zakresie udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, ani nie wydał żadnych nowych koncesji w tym zakresie. Nie wydano również żadnej decyzji rekultywacyjnej. Zasoby geologiczne i ich lokalizacja na bieżąco są uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Zapolice.</p> <p>Zgodnie z otrzymaną informacją od Marszałka Województwa Łódzkiego w latach 2021-2022 organ ten nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż będących w jego kompetencjach na terenie gminy Zapolice.</p>	

2.7 Gleby

Tabela 7. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony gleb za lata 2021-2022

Cel: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zapobieganie dalszej degradacji gleb	
<p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją <p>Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:</p> <p>* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020</p> <p>** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022</p>	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA MONITOROWANE	
Wdrażanie zasad „Dobrych Praktyk Rolniczych” oraz promowanie rolnictwa ekologicznego */**	TAK
Polepszanie kultury rolnej oraz zmianowanie upraw */**	TAK
Rekultywacja terenów zdegradowanych	NIE (brak potrzeb)
Prowadzenie monitoringu jakości gleb */**	TAK
<p>Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.</p> <p>W latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice nie wyznaczono punktu monitoringu gleb ornych.</p> <p>Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łodzi prowadzi doradztwo rolnicze, które obejmuje działania w obszarze rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich, rynku rolnego oraz wiejskiego gospodarstwa domowego. Działania te mają na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych. Ośrodek Doradztwa przyczynia się do podniesienia kwalifikacji zawodowych rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich.</p> <p>Działalność statutowa Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Łodzi opiera się na zadaniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> informacyjno-konsultacyjnych o charakterze indywidualnym oraz masowym (spotkania informacyjne, artykuły, komunikaty i in.), oświatowych i upowszechnieniowych – szkolenia specjalistyczne, masowe formy upowszechniania, wyjazdy studyjne, pokazy, demonstracje, wdrożenia, doradczych (np. Lokalne Grupy Dyskusyjne, Gospodarstwa Demonstracyjne), związanych z inną działalnością niekomercyjną, w tym zleconych przez organy administracji, promocyjnych na rzecz własnej jednostki doradczej, związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych pracowników Ośrodka. <p>Zgodnie z art. 15 Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2022r., poz. 2409 ze zm.) właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrehabilitowanych na cele rolne jest obowiązany do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji i ruchom masowym ziemi. W przypadku, gdy właściciel gruntu doprowadzi do utraty lub ograniczenia wartości użytkowej gruntów jest on na mocy art. 20 w/w Ustawy do ich rekultywacji na własny koszt. Zgodnie a art. 22 w/w Ustawy decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania wydaje Starosta, po zasięgnięciu opinii:</p>	

- dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej;
- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie wydał ani nie zmienił żadnej decyzji rekultywacyjnej dla terenów poeksploatacyjnych na terenie gminy Zapolice.

Problemem w zakresie ochrony gleb i ziemi jest występowanie miejsc historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [25], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie zgłaszał do RDOŚ w Łodzi nowych terenów, na których wystąpiły historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Zapolice. Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez GDOŚ tereny takie nie występują na obszarze gminy Zapolice.

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2022r, poz. 2556 z późn. Zm.) Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruch, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. Sposób ustanawiania ww. terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020r., poz. 2270).

Zgodnie z informacją Starosty Zduńskowolskiego na terenie gminy Zapolice nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi ani tereny osuwisk.

Na podstawie art. 2 i art. 9 Ustawy z 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (t.j. Dz.U. 2023 poz. 824) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska posiada uprawnienia do kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność w ramach których są przechowywane odpady zwierzęce lub stosowane nawozy w zakresie przestrzegania programu działań oraz przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Ponadto WIOŚ posiada uprawnienia do kontroli w/w podmiotów w zakresie przestrzegania przepisów *Ustawy o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. z 2023r., poz. 569), w tym przestrzegania realizacji planów nawożenia, o których mowa w art. 18 ust. 1 Ustawy oraz stosowania i przechowywania nawozów lub środków ochrony roślin.

Zgodnie z otrzymaną informacją, WIOŚ w Łodzi w latach 2021-2022 przeprowadził na terenie gminy Zapolice 2 kontrole planowe (po 1 kontroli w roku 2021 i 2022) w zakresie kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach, której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Tabela 8. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie gospodarki odpadami za lata 2021-2022

Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami	
Cel: Poprawa gospodarki odpadami	
Kierunek interwencji:	
<ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami • Usuwanie azbestu z terenu gminy • Poprawa stanu technicznego PSZOK 	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zapolice */**	TAK/NIE ⁵ (do 2032r.)
Przebudowa i rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zapolicach	TAK
ZADANIA MONITOROWANE	
Zwiększenie poziomu recyklingu – przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, oraz innych niż niebezpieczne */**	TAK
<p>Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o <i>utrzymaniu czystości i porządku w gminach</i> (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469) wskazuje obowiązek sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi odpowiednio przez Wójta, Burmistrza lub Prezydenta Miasta. Wójt gminy Zapolice sporządził roczne sprawozdanie z gospodarki odpadami osobno dla roku 2021 i 2022. Ponadto wyżej cytowana ustawa nakłada na Burmistrza obowiązek opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Również w tym przypadku Wójt Gminy Zapolice w latach 2021-2022 wypełnił ustawowy obowiązek opracowania tego rodzaju dokumentu, które podawane były do publicznej wiadomości poprzez Biuletyn Informacji Publicznej Gminy.</p> <p>Na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 funkcjonował system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. W latach 2021-2022 odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zapolice realizowany był przez firmę (wybraną w drodze przetargu): firmę Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach (od 16 maja 2020r. do 28 lutego 2021r.) oraz firmę Remondis Sp. z o.o. (od 1 marca 2021r. do 31.12.2022r.)</p> <p>Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Zapolice w niniejszym okresie zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metale i tworzywa sztuczne, • papier, • szkło, • bioodpady • niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne tzw. pozostałości po segregacji oraz popiół. <p>Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów stanowił Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Przedmiotowy Punkt zlokalizowany jest przy ul. Parkowej 32 (teren przy gminnej oczyszczalni ścieków). W punkcie przyjmowane były następujące rodzaje odpadów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, 	

⁵ Zadanie rozpoczęte/w trakcie realizacji/nie ukończone

- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony od pojazdów osobowych,
- odpady zielone,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte świetlówki i inne odpady zawierające rtęć,
- chemikalia,
- popiół z palenisk domowych.

Ponadto, w siedzibie Urzędu Gminy Zapolice oraz w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach, w godzinach ich otwarcia, zbierane były zużyte baterie i akumulatory małowabarytowe. Z kolei w „Aptece Leśnej” zlokalizowanej w Zapolicach, przy ul. Spacerowej 3a zbierane były przeterminowane lekarstwa.

Poniżej w tabeli zestawiono ilości odebranych od mieszkańców gminy odpadów komunalnych w latach 2021-2022.

LP	Nazwa frakcji	Ilość odebrana	
		Rok 2021	Rok 2022
1.	Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne	719,96	596,86
2.	Metale i tworzywa sztuczne	150	148,9
3.	Papier	26,54	26,98
4.	Szkło	108,28	111,44
5.	Popiół	149,88	133,02
6.	Meble i inne odpady wielkogabarytowe	92,4	75,46
7.	Zużyte opony	8,06	14,88
8.	Elektroodpady	6,28	9,5
9.	Odpady remontowe i budowlane	55,92	39,78
10.	Przeterminowane leki	0,066	0,034
11.	Biodopady	239,12	232,92
SUMA		1562,086	1389,774

Zgodnie z obowiązującą *Ustawą z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* gmina zobligowana jest do osiągnięcia odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Począwszy od 2021 r. gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej: 20% wagowo – za rok 2021 i 25% wagowo – za rok 2022. Dodatkowo zgodnie z wydanym przez Ministra Środowiska Rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412) - od 16 lipca 2020 r. poziom składowania wspomnianych odpadów komunalnych nie może przekroczyć 35%. Dodatkowo gmina powinna na mocy przepisów przejściowych o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw osiągnąć odpowiednie poziomy składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych za 2021 i 2022 r.

Za rok 2021 Gmina Zapolice osiągnęła następujące poziomy:

- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – **6,34% (wymagany poziom: max. 35%)**,
- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **20,22% (wymagany poziom w 2021 r. – min. 20%)**,

Za rok 2022 Gmina Zapolice osiągnęła następujące poziomy:

- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – **6,66% (wymagany poziom: max. 35%)**,
- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **24,2% (wymagany poziom w 2022 r. – min. 25%)**,

Zgodnie z wymaganiami np. 26 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587), w przypadku stwierdzenia, że odpady są składowane lub magazynowane w miejscu do tego celu nieprzeznaczonym, Wójt Gminy Zapolice jest zobowiązany do nakazania posiadaczowi odpadów (w drodze decyzji wydawanej z urzędu) usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, wskazując jednocześnie sposób wykonania tej decyzji. Przywołany przepis, jako adresata decyzji nakazującej usunięcie odpadów, wyraźnie wskazuje posiadacza odpadów. W świetle definicji zawartej w np. 3 ust. 1 pkt 19 cytowanej ustawy, posiadacza odpadów rozumie się przez wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będące w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości. Zgodnie z np. 3 pkt 44 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), za władającego powierzchnią ziemi uznaje się właściciela nieruchomości, a jeżeli w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej na podstawie Prawa geodezyjnego i kartograficznego ujawniono inny podmiot władający gruntem – podmiot ujawniony, jako władający. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący.

W latach 2021-2022 pracownicy Urzędu Gminy w Zapolicach przeprowadzili kontrole w zakresie:

- prawidłowej segregacji odpadów komunalnych przez mieszkańców
- liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość
- zawartych umów na wywóz odpadów komunalnych z działalności gospodarczej
- bazy magazynowo-transportowej firmy odbierającej odpady od mieszkańców gminy
- firm odbierających odpady komunalne – 1 kontrola w 2021r.
- zgłoszonych podrzuconych odpadów – 6 kontroli w 2021r., 4 kontrole w 2022r.

W latach 2021-2022 do siedziby Urzędu Gminy w Zapolicach nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące nielegalnego składowania odpadów na terenie gminy Zapolice. Jednak, również jak co roku, zdarzały się zgłoszenia i uwagi związane z ogólnym stanem czystości i porządku (zwłaszcza w obrębie dróg gminnych i powiatowych, a także terenów leśnych i rekreacyjnych). W przedmiotowych sytuacjach podejmowano stosowne interwencje zmierzające do uprzątnięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania.

Zgodnie z informacją WIOŚ w Łodzi w latach 2021-2022 przeprowadzono na terenie gminy Zapolice 1 kontrolę (rok 2022) w zakresie m.in. gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Zduńskowolski w latach 2021-2022 nie prowadził żadnych kontroli podmiotów, w zakresie gospodarowania odpadami, zlokalizowanych na terenie gminy Zapolice.

W latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice obowiązywała przyjęta w 2017 r. aktualizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zapolice na lata 2017-2032”. Wszelkie zmiany dotyczące wyrobów azbestowych występujących na terenie gminy, aktualizowane są na bieżąco przez pracowników Urzędu Gminy w Zapolicach. Dane w przedmiotowym zakresie wprowadzane są do ogólnopolskiej bazy azbestowej („www.bazaazbestowa.gov.pl”) prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii – stanowiącej jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Zapolice Nr XLI/253/18 z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu dofinansowania zadania polegającego na usunięciu wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zapolice” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2018 poz. 1049) mieszkańcy gminy Zapolice w latach 2021-2022 mogli ubiegać się o dotację na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zapolice. Dotacja udzielana była w formie bezgotówkowej, tj. poprzez sfinansowanie przez Gminę Zapolice prac polegających na demontażu, odbiorze, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie ilości dofinansowań, kosztów i ilości usuniętego azbestu na terenie gminy Zapolice w latach 2017-2022.

Rok	Ilość wniosków dofinansowanych [szt.]	Kwota dofinansowania [zł]	Ilość usuniętego azbestu [Mg]
2017	29	15981,00	50,128
2018	37	25 581,00	80,520
2019			
2020	30	31 991,00	81,986
2021	33	27 258,00	79,310
2022	30	26 292,00	74,280

Na terenie gminy Zapolice zinwentaryzowano do tej pory 2 854,954 Mg wyrobów azbestowych, z czego usunięto 477,907 Mg i pozostaje do unieszkodliwienia 2 377,046 Mg (na podstawie danych z Bazy Azbestowej wg stanu na październik 2023r.).

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy Zapolice	2021	1 367 854,16 (Gmina Zapolice)
Obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	2021	10 629,90 (Gmina Zapolice)
Przebudowa i rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Zapolicach (opracowanie dokumentacji projektowej)	2021	11 070,00 (Gmina Zapolice)
Dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest dla mieszkańców gminy Zapolice	2021	35 893,77 (Gmina Zapolice)
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy Zapolice	2022	1 193 205,99 (Gmina Zapolice)
Obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	2022	28 506,66 (Gmina Zapolice)
Dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest dla mieszkańców gminy Zapolice	2022	31 550,39 (Gmina Zapolice)

2.9 Zasoby przyrodnicze, turystyka i ochrona zabytków

Tabela 9. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych za lata 2021-2022

<p>Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody</p> <p>Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój turystyki</p> <p>Cel: Ochrona zabytków</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych • Zwiększanie powierzchni obszarów chronionych i leśnych • Edukacja mieszkańców • Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu • Ograniczenie wpływu turystyki na środowisko • Ochrona zabytków <p>Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:</p> <p>* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020</p> <p>** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022</p>
--

Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych */**	TAK
Uwzględnienie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V i VI klasy oraz wieloletnie odłogi) */**	TAK
Prace pielęgnacyjne na pomnikach przyrody w parku w Zapolicach **	TAK
Nowe nasadzenia w parku w Zapolicach, zabezpieczenie skarp stawu **	TAK
Działania w zakresie ochrony drzew pomnikowych i pomników przyrody **	TAK
Udostępnianie e-usług dla mieszkańców wraz z modernizacją/rozbudową infrastruktury sprzętowej	NIE
Budowa monitoringu wizyjnego i systemu informacyjnego dla mieszkańców	NIE
Rewitalizacja- inwestycje związane z obszarem rewitalizacyjnym **	TAK
Inwestycje związane z szeroko rozumianym ruchem turystycznym	NIE
Inwestycje związane z działaniami na rzecz ochrony zabytków wpisanych do rejestru zabytków (wspieranie prywatnych właścicieli)	NIE
Inwestycje związane z działaniami na rzecz ochrony zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków	NIE
ZADANIA MONITOROWANE	
Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom */**	TAK
Zalesianie gruntów porolnych */**	TAK
<p>Obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Obowiązek ten wynika z np. 4 <i>Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.)</i>. Powyższe zadanie jest zadaniem ciągłym, wynikającym z obowiązków ustawowych, stanowi wydatek bieżący. Zgodnie z np. 2 cytowanej ustawy ochrona przyrody, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień. <p>Celem ochrony przyrody w rozumieniu ustawy jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; 2) zachowanie różnorodności biologicznej; 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego; 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony; 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody; 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody. <p>W ramach prawnej ochrony przyrody wyróżnia się formy ochrony wymienione w np. 6 <i>Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1336 ze zm.)</i>. W okresie sprawozdawczym 2021-2022 nie powołano nowych form ochrony przyrody. W okresie sprawozdawczym 2021-2022 podjęto uchwałę znoszącą pomnik przyrody (grupa 6 drzew) na terenie parku wiejskiego w Ptaszkowicach:</p>	

- Uchwała nr XXXV/249/21 Rady Gminy Zapolice z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawie zniesienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2021 r. poz. 4230).

Na terenie gminy Zapolice funkcjonują formy ochrony przyrody chroniące najcenniejsze walory tego terenu, tj. formy obszarowe – Rezerwat Przyrody „Korzeń”, Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Strefa krawędziowa doliny rzeki Warty”, 4 użytki ekologiczne oraz 27 pomników przyrody.

Ocena przestrzegania ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach prawnie chronionych jest zadaniem niezwykle trudnym, lecz można stwierdzić że w latach 2021-2022 nie doszło do żadnych poważnych naruszeń zakazów ochrony przyrody mogących spowodować zmiany ekosystemalne lub fragmentację czy też zniszczenie siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Zapolice wynosi 1278,37, w tym 759 ha zajmują lasy publiczne a 9 ha lasy będące własnością gminy. Lesistość Gminy Zapolice wynosi 15,7 %. Na terenie gminy Zapolice lasy wchodzi w skład Nadleśnictwa Kolumna i Złoczew.

Do działań prowadzonych przez w/w Nadleśnictwa należą:

- zwiększanie różnorodności gatunkowej biocenoz oraz różnorodności ekosystemów kompleksów leśnych regionu,
- utrzymywanie zgodności składów gatunkowych drzewostanów z potencjalną roślinnością naturalną, to jest zgodności biocenozy z biotopem,
- monitorowanie krzewów i zielnych roślin reliktowych, endemitów, ginących i zagrożonych,
- uzupełnianie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych,
- prowadzenie prac związanych z zachowaniem i odtwarzaniem śródleśnych bagien, oczek wodnych, łąk oraz innych cennych biotopów,
- zakładanie, konserwacja i naprawa budek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy, wykładanie karmy,
- grodzenie mrowisk,
- wzbogacanie bazy żerowej dla zwierzyny płowej powodującej szkody w roślinności drzewiastej,
- ciągła aktualizacja danych w opracowanym „Programie ochrony przyrody” dla Nadleśnictwa Kolumna i Złoczew w zakresie występowania gatunków rzadkich i zagrożonych,
- identyfikacja przyczyn zagrożenia rzadkich gatunków i eliminacja źródeł zagrożenia,
- stosowanie czynnych metod ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- kontrola normowanego zbioru i skupu płodów runa leśnego na cele przemysłowe w postaci owoców i ziół, a zwłaszcza grzybów jadalnych, w tym owocnikujących grzybów mikoryzowych.

Zgodnie z otrzymanymi informacjami z Nadleśnictwa Złoczew i Kolumna w latach 2021-2022 prowadzono następujące prace/działania związane z gospodarką leśną na terenie gminy Zapolice:

NADLEŚNICTWO KOLUMNA

- przebudowa drzewostanów na powierzchni 12,70 ha

NADLEŚNICTWO ZŁOCZEW

- brak prac

Dodatkowo uzyskano informację, że w/w Nadleśnictwa w latach 2021-2022 nie prowadziły prac zmierzających do zwiększenia lesistości, odtworzenia populacji zanikających gatunków zwierząt, hodowli rodzinnych gatunków zwierząt oraz jakichkolwiek rekultywacji terenów zdegradowanych.

W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski wydał gminie Zapolice 5 zezwoleń (rok 2021) i 6 zezwoleń (rok 2022) na usunięcie drzew i krzewów w odniesieniu do nieruchomości będących własnością gminy Zapolice.

W 2022r. Gmina Zapolice po raz kolejny zorganizowała akcję ekologiczną pn. „Drzewko za odpad”. Celem akcji jest zwiększenie świadomości mieszkańców na temat ochrony środowiska. W ramach akcji mieszkańcy gminy Zapolice mogli wymienić niektóre frakcje selektywnie zebranych odpadów na sadzonki drzew i roślin ozdobnych.

W 2022r. Gmina Zapolice realizowała projekt pn. „Wyspy kwiatowe w zabytkowym parku w Zapolicach”. Przedmiotem projektu było przywrócenie dawnej świetności XIX-wiecznego parku w Zapolicach poprzez wykorzystanie potencjału kulturowego dziedzictwa, jako czynnika ochrony naturalnego środowiska, zwiększenie powierzchni nasadzeń roślin w przestrzeni publicznej oraz jej uatrakcyjnienie. W ramach realizacji zadania wykonano: wzmocnienie skarpy brzegowej stawu, system nawadniający za pomocą ułożenia linii kroplującej oraz nasadzenia krzewów liściastych i iglastych, roślin wieloletnich, traw oraz roślin wodnych.

W 2022r. Gmina Zapolice prowadziła zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody na terenie parku w Zapolicach. W ramach realizacji zadania wykonane zostały zabiegi pielęgnacyjne oraz zabezpieczające pomniki przyrody na terenie parku w Zapolicach. Prace polepszyły stan sanitarny, zdrowotny i mechaniczny drzew. Wykonanie prac konserwatorskich było konieczne w celu zachowania wartości przyrodniczych i estetycznych zabytkowego parku.

W zakresie szeroko rozumianych działań w zakresie edukacji ekologicznej Gmina Zapolice w latach 2021-2022 przeprowadziła następujące akcje:

- „Rodzinne plenerowe warsztaty ekologiczne w gminie Zapolice” – czas: 18.09.2021r.; miejsce: Szkoła Podstawowa w Zapolicach; tematyka: warsztaty ekologiczne, doświadczenia i pokazy dla uczestników mające na celu wprowadzenie zmian ekologicznych w gospodarstwach domowych
- w ramach działań edukacyjnych Programu „Czyste Powietrze” Gmina Zapolice zakupiła czujnik jakości powietrza, który został zamontowany na budynku Szkoły Podstawowej w Zapolicach
- „Rodzinny piknik ekologiczny w gminie Zapolice” – czas: 27.05.2022 r.; miejsce: teren Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zapolicach; tematyka: warsztaty ekologiczne podnoszące poziom wiedzy z zakresu ochrony środowiska i świadomości ekologicznej.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Rewitalizacja terenu wokół świetlicy wiejskiej w celu stworzenia dla lokalnej społeczności miejsca do wypoczynku i aktywności fizycznej	2021	10 000,00 (Gmina Zapolice)
Wyspy kwiatowe w zabytkowym parku w Zapolicach	2022	72 447,00 (Gmina Zapolice)
Zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody na terenie parku w Zapolicach	2022	39 548,40 (Gmina Zapolice)
Utworzenie ekopracowni Szkoła Podstawowa im. 4. Pułku Piechoty Legionów w Zapolicach	2022	49 807,03 (Gmina Zapolice)
Organizacja akcji „Drzewko za odpad”	2022	17 377,86 (Gmina Zapolice)

2.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Tabela 10. Ocena realizacji celu, kierunków i zadań zawartych w POŚ dla Gminy Zapolice w zakresie poważnych awarii za lata 2021-2022

Cel: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii	
<p>Kierunek interwencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Poprawa stanu przygotowania gminy do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP 2) Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców gminy w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych <p>Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:</p> <p>* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020</p> <p>** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022</p>	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Modernizacja OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem */**	TAK
Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	NIE
<p>Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji realizowany jest na bieżąco przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wyniki monitoringu umieszczane są w rocznych biuletynach publikowanych przez GIOŚ oraz na bieżąco dostępne na stronie internetowej GIOŚ. Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Jak wynika z informacji przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi w latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice miały miejsca poważne awarie oraz zdarzenia o znamionach poważnych awarii.</p> <p>Na terenie gminy Zapolice nie występują zakłady wpisane do rejestru zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) oraz dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR).</p> <p>W latach 2021-2022 WIOŚ w Łodzi na terenie gminy Zapolice nie prowadził kontroli zakładów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii.</p> <p>Opracowywanie programu zapobiegania poważnym awariom oraz planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii realizowane na bieżąco przez podmioty gospodarcze w porozumieniu z Powiatowymi Komendami Państwowej Straży Pożarnej. Powiatowe Komendy Państwowej Straży Pożarnej zajmują się również utrzymywaniem w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii.</p> <p>Kształtowanie świadomości mieszkańców Gminy Zapolice w zakresie postępowania podczas zagrożeń i poważnych awarii przemysłowych odbywa się głównie poprzez lokalne media, w których zamieszczane są informacje dotyczące sposobów informowania o zagrożeniach, racjonalnego postępowania podczas zagrożenia oraz jednostek i lokalizacji centrów kryzysowych. Podnoszenie świadomości społeczeństwa odbywa się poprzez uświadamianie spektrum i kategorii zagrożeń ekologicznych, zarówno tych dotyczących lokalną społeczność – na które nie ma ona większego wpływu (np. dziura ozonowa), jak i tych, z którymi mieszkańcy gminy stykają się na co dzień np. nielegalne wysypiska, wypadki nagłego zanieczyszczenia wód powierzchniowych, pożar, powódź. Odbywa się to drogą systematycznych publikacji, artykułów prasowych, powiadamiania o aktualnościach na stronie internetowej gminy, czy w postaci różnych form edukacji prowadzonej np. wśród młodzieży i dzieci (np. przez Straż Pożarną).</p> <p>W 2022 r. trwały prace w ramach realizacji projektu „e-Powiat Zduńskowolski” nad wprowadzeniem powiatowego systemu ostrzegania przed zagrożeniami za pośrednictwem systemu e-Powiadomień w aplikacji mobilnej „Powiat Zduńskowolski”. Prace wdrożeniowe zakończono w dniu 18 stycznia 2023 r. wprowadzeniem regulaminu funkcjonowania systemu e-Powiadomień. Ponadto informacje o zagrożeniach występujących na terenie Powiatu Zduńskowolskiego, umieszczane są w mediach społecznościowych takich jak Facebook i na stronie internetowej Powiatu Zduńskowolskiego.</p>	

Zgodnie z informacją otrzymaną od Komendanta Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Łodzi w latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice nie stwierdzono wystąpienia zdarzeń o znamionach poważanej awarii przemysłowej, w związku z powyższym Komenda Wojewódzka PSP w Łodzi nie wydawała w tym okresie żadnych ostrzeżeń w tym zakresie.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
Modernizacja OSP w Pstrokonjach	2021	9 500,00 (Gmina Zapolice)
Bieżące utrzymanie jednostek OSP	2021	137 700,00 (Gmina Zapolice)
Dofinansowanie zadania inwestycyjnego: „Zakup samochodu dla KP PSP w Zduńskiej Woli w ramach zadania „zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych” – przekazanie dotacji na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi	2021	100 000,00 (Gmina Zapolice)
Modernizacja OSP w miejscowości Paprotnia wraz z utwardzeniem przynależnego terenu	2022	41 938,98 (Gmina Zapolice)
Bieżące utrzymanie jednostek OSP	2022	151 750,21 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa budynku OSP Swędzieniejewice	2022	19 700,00 (Gmina Zapolice)
Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Pstrokonjach	2022	15 000,00 (Gmina Zapolice)
Wykonanie robót budowlanych w budynku OSP Rembieszów	2022	15 000,00 (Gmina Zapolice)

2.11 Pozostałe zadania

Tabela 11. Ocena realizacji pozostałych celów, kierunków i zadań, które mają wpływ na ochronę i poprawę środowiska na terenie Gminy Zapolice

Cel: Opracowanie dokumentów strategicznych	
Kierunek interwencji: 3) Opracowanie dokumentów strategicznych	
Zadania do realizacji przyjęte w POŚ:	
* - zadanie zrealizowane i wykazane w Raportach z POŚ za lata 2017-2018 i 2019-2020	
** - zadanie zrealizowane lub kontynuowane w latach 2021-2022	
Nazwa zadania	Wykonanie
ZADANIA WŁASNE	
Aktualizacje lub opracowanie dokumentów strategicznych **	TAK
Sporządzanie nowych Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zapolice **	TAK
Art. 72 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) wskazuje, że w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska w szczególności poprzez:	
1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopaliny, i racjonalnego gospodarowania gruntami;	
2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopaliny oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;	
3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;	
4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;	
5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;	

- 5a) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- 6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Za opracowywanie dokumentów planistycznych odpowiedzialny jest Wójt Gminy Zapolice.

W 2021r. na terenie gminy Zapolice obowiązywało 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Zmiany Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zapolice dla obszaru we wsiach Paprotnia i Świerzyny przyjęte uchwałą nr XV/116/00 Rady Gminy Zapolice z dnia 28 kwietnia 2000 r.
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Pstrokonie oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zapolice dla wyodrębnionych obszarów we wsiach Marzynek i Strońsko przyjęty uchwałą Nr XI/61/03 Rady Gminy Zapolice z dnia 5 grudnia 2003r.,
- 3) Miejscowy plan Zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Pstrokoniach i Zapolicach, gmina Zapolice przyjęty uchwałą Nr XXXIX/271/14 Rady Gminy Zapolice z dnia 30 stycznia 2014r.
- 4) Miejscowy plan Zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowościach Ptaszkowice i Młodawin Górny gmina Zapolice przyjęty uchwałą Nr XLV/273/18 Rady Gminy Zapolice z dnia 30 maja 2018 r.
- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowościach Marzynek obręb Paprotnia i Świerzyny gm. Zapolice zatwierdzony przez Radę Gminy Zapolice uchwałą Nr XII/89/19 z dnia 26 września 2019 r.

W 2022r. weszły w życie kolejne 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla części obszarów położonych w obrębach wsi Zapolice i Pstrokonie, Ptaszkowice oraz Świerzyny:

- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Świerzyny gm. Zapolice, przyjęty uchwałą Nr XII/89/19 z dnia 26 września 2019 r.
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowościach Zapolice i Pstrokonie gm. Zapolice, przyjęty uchwałą Nr XXXIX/274/21 z dnia 29 grudnia 2021 r.
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Ptaszkowice gm. Zapolice, przyjęty uchwałą Nr XXXIX/275/21 z dnia 29 grudnia 2021 r.

W ramach projektu „Nasza przestrzeń. Konsultacje społeczne dokumentów planistycznych na wsi i w małych miastach” oraz pozyskanego z tego tytułu grantu finansowego, w 2021 roku Gmina Zapolice przeprowadziła konsultacje społeczne projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, dla terenów zlokalizowanych w części miejscowości: Zapolice, Pstrokonie, Ptaszkowice oraz Świerzyny.

W wyniku tych prac oraz procedur urbanistycznych, 29 grudnia 2021r. Wójt Gminy przedłożył Radzie Gminy Zapolice projekty uchwał miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w częściach miejscowości: Zapolice i Pstrokonie, Ptaszkowice oraz Świerzyny, w efekcie czego Rada podjęła uchwały o przyjęciu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na łączną powierzchnię ok. 111,5 ha.

W 2021 roku na obszarach gminy Zapolice, dla których nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na wniosek inwestorów, przeprowadzono 100 postępowań w sprawie wydania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 8 postępowań dotyczących wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2022 roku na obszarach gminy, dla których nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na wniosek inwestorów, przeprowadzono 82 postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 22 postępowania dotyczące wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Wykaz zrealizowanych zadań za lata 2021-2022	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
„Nasza przestrzeń” - konsultacje społeczne Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Ptaszkowice oraz część obrębu Świerzyny, Pstrokonie i Zapolice ul. Parkowa	2021	17 306,00 (Gmina Zapolice)
Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Zapolice na lata 2021-2030	2021	10 947,00 (Gmina Zapolice)
Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego etap I-III	2022	36 390,00 (Gmina Zapolice)

3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022 na podstawie wskaźników monitorowania Programu

Określenie stopnia wykonania zadań odbywa się w następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania działań powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Należy zaznaczyć, że nie wszystkie przyjęte wskaźniki monitorowania POŚ są możliwe do określenia – dla części z nich nie określono wartości bazowej, a jedynie docelową. Część z nich dotyczy mieszkańców, przedsiębiorstw, a prowadzone rejestry w zakresie ochrony środowiska lub rejestry statystyczne nie zawierają takich danych. W związku z powyższym dla części wskaźników nie określono miary w latach 2021-2022. Poniżej w tabeli przedstawiono ocenę skuteczności realizacji celów, kierunków i zadań przyjętych w POŚ na podstawie przyjętych wskaźników monitorowania.

Tabela 12. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice za lata 2021-2022 z wykorzystaniem określonych mierników zaproponowanych w POŚ

Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość dla roku 2021	Wartość dla roku 2022
Ochrona klimatu i jakości powietrza				
1	Liczba zrealizowanych działań w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	szt.	4	4
2	Liczba zrealizowanych działań w ramach Programu Ochrony Powietrza	szt.	7	10
3	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km	gminne: ok. 3 powiatowe: ok. 6	gminne: ok. 5 powiatowe: ok. 6
Zagrożenia hałasem				
1	Liczba przeprowadzonych kontroli emisji hałasu	szt.	0	0
2	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km	gminne: ok. 3 powiatowe: ok. 6	gminne: ok. 5 powiatowe: ok. 6
Pola elektromagnetyczne				
1	Liczba przeprowadzonych kontroli emisji pola elektromagnetycznego	szt.	0	0
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno - ściekowa				
1	Długość sieci kanalizacyjnej [GUS]	km	11,7	11,7
2	Długość sieci wodociągowej [GUS]	km	97,0	97,0
3	Liczba przyłączy kanalizacyjnych [GUS]	szt.	388	397
4	Liczba przyłączy wodociągowych [GUS]	szt.	1785	1821
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków [Gmina]	szt.	206	214
6	Ogół ludności korzystający z sieci wodociągowej [GUS]	%	97,9	97,9
7	Ogół ludności korzystający z kanalizacji sanitarnej [GUS]	%	32,1	32,1
Zasoby geologiczne				
1	Liczba uwzględnionych złóż w dokumentach planistycznych (zagospodarowanych)	szt.	3	3
Gleby				
1	Liczba zorganizowanych akcji w zakresie ochrony gleb	szt.	0	0

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				
1	Liczba zlikwidowanych „dzikich wysypisk śmieci”	szt.	0	0
2	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Mg	79,310	74,280
3	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	%	20,22	24,2
	ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	6,34	6,66
4	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%	89,2	90,4
Zasoby przyrodnicze				
1	Lesistość Gminy [GUS]	%	15,5	15,5
2	Liczba form ochrony przyrody	szt.	obszarowe: 7 punktowe: 27	obszarowe: 7 punktowe: 27
Zagrożenia poważnymi awariami				
1	Liczba inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	szt.	2	5

Źródło: opracowanie własne

4. Podsumowanie i wnioski

Większość zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice wynika z obowiązku ustawowego. Są to głównie procedury administracyjne wspierające proces ochrony środowiska. Zadania te są realizowane w sposób ciągły z budżetu gminy w ramach wydatków bieżących, nakładu pracy pracowników Urzędu Gminy w Zapolicach. Podobnie w kwestii innych jednostek realizujących zadania na terenie gminy Zapolice, środki przeznaczone na zadania w zakresie ochrony środowiska pochodzą z budżetu jednostki w ramach zadań własnych. W ramach wydatków na rzecz ochrony środowiska podejmowane były również zadania inwestycyjne realizowane z budżetu gminy lub we wsparciu funduszy zewnętrznych lub z budżetu innych jednostek.

W ramach realizacji zadań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zapolice najwięcej środków finansowych zostało przeznaczonych na ochronę klimatu akustycznego (przebudowa, remont dróg), ochronę powietrza (termomodernizacje, wymiana kotłów na ekologiczne) oraz inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Część przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska przed hałasem i ochrony powietrza jest ze sobą zbieżna. Są to głównie zadania dotyczące modernizacji dróg oraz usprawnienia komunikacji w gminie. W latach 2021-2022 w ramach obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza skupiono uwagę na zadaniach związanych z ograniczaniem emisji powierzchniowej (modernizacja źródeł ciepła), emisji liniowej (modernizacja dróg, organizacja publicznego transportu zbiorowego) oraz punktowej (termomodernizacja obiektów, modernizacja/konserwacja oświetlenia/monitoring powietrza/realizacja programu „Czyste Powietrze”). Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar Gminy Zapolice znajduje się w strefie łódzkiej. Zgodnie z wynikami monitoringu jakości powietrza w latach 2021-2022 na terenie Gminy Zapolice odnotowano pod względem kryterium ochrony zdrowia ludzi przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń PM₁₀, Benzo(a)pirenu oraz PM_{2,5}. Do kluczowych inwestycji z zakresu ochrony powietrza należały m.in.: „Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zapolice”, „Poprawa efektywności energetycznej poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na potrzeby Oczyszczalni ścieków w Gminie Zapolice”, „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Zduńska Wola i gminy Zapolice”, realizacja Programu „Czyste Powietrze”. W 2021r. za pośrednictwem gminy złożono 36 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”, a w 2022r. złożono 40 wniosków o dofinansowanie. Zakres zadań dotyczył w głównej mierze wymiany starego, nieekologicznego źródła ciepła i termomodernizacji budynku.

W ramach obszaru interwencji ochrona przed hałasem skupiono uwagę na realizacji zadań związanych z przebudową/modernizacją dróg, w tym naprawą zużytej nawierzchni, zarówno dróg kategorii gminnej i powiatowej. W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego nie zostały przeprowadzone żadne pomiary hałasu na terenie gminy w latach 2021-2022. W latach 2021-2022 miała miejsce IV edycja opracowania strategicznych map hałasu dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy; głównych dróg; głównych linii kolejowych oraz głównych lotnisk. Zgodnie z informacją GDDKiA oddział w Łodzi w latach 2021-2022 w granicach gminy Zapolice zostały opracowane strategiczne mapy akustyczne dla DK 12 na odcinku od km 184+000 do km 191+000. Dla dróg pozostałej kategorii (gminnej, powiatowej) nie było konieczności opracowania strategicznych map hałasu.

W ramach obszaru interwencji pola elektromagnetyczne skupiono głównie uwagę na badaniach monitoringowych promieniowania elektromagnetycznego. Na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 GIOŚ nie wyznaczył punktu monitoringu PEM. Średnia arytmetyczna dla województwa łódzkiego w 2021 roku wyniosła 0,48 V/m, a w 2022r. wyniosła 0,64 przy poziomie dopuszczalnym zawierającym się w przedziale od 28 V/m do 61 V/m. Starosta Zduńskowolski w latach 2021-2022 prowadził rejestr zgłoszeń instalacji stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Ilość przyjętych zgłoszeń w roku 2021 wyniosła 2, a dokonanych zmian zgłoszeń 7. Ilość przyjętych zgłoszeń w roku 2022 wyniosła 5, a dokonanych zmian zgłoszeń 11.

W ramach obszaru interwencji gospodarowanie wodami zadania dotyczyły głównie prac konserwacyjnych i melioracyjnych na rowach i rzekach. W dniu 7 września 2022 r. zostały podane do publicznej wiadomości mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na obszarze gminy obszary szczególnego zagrożenia powodzią dotyczą rzek Warty i Widawki. W październiku 2022r. został przyjęty nowy Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry. W lipcu 2021r. został przyjęty nowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy. W granicach administracyjnych gminy Zapolice znajduje się 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWPrz). Zgodnie z oceną monitoringu za lata 2016-2021 stan wszystkich JCWPrz na terenie gminy został oceniony na zły. W zakresie wód podziemnych obszar gminy Zapolice występuje w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 82 (na

podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych). Ostatnia ocena stanu JCWPd dokonywana była w 2019r. Zgodnie z wynikami JCWPd 82 charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2021-2022 kontynuowane były zadania związane z modernizacją i bieżącym utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Ważnym zadaniem była realizacja głównego projektu pn. „Poprawa jakości gospodarki wodno-ściekowej poprzez wykonanie studni głębinowej, budowę sieci wodociągowej i zbiornika awaryjno-buforowego na sieci kanalizacji sanitarnej wraz z jej rozbudową na terenie gminy Zapolice”. Na terenie gminy Zapolice wybudowanych i eksploatowanych jest ponad 100 km sieci wodociągowej, blisko 94% gospodarstw domowych korzysta z wody uzdatnionej na SUW, pozostałe gospodarstwa korzystają ze studni głębinowych wybudowanych we własnym zakresie. Na obszarze gminy Zapolice skanalizowane są miejscowości: Zapolice, część miejscowości Strońsko i Marcelów, Paprotnia i Marzynek. Ogólna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi ponad 16 km. Miejscowość Zapolice, część miejscowości Strońsko i Marcelów podłączona jest do Gminnej Oczyszczalni Ścieków zlokalizowanej przy ul. Parkowej w Zapolicach, natomiast miejscowości Paprotnia i Marzynek podłączone są do infrastruktury technicznej stanowiącej majątek MPWiK w Zduńskiej Woli. Wg stanu na 31.12.2022r. na terenie gminy Zapolice znajdowało 602 zbiorników bezodpływowych i 214 przydomowych oczyszczalni ścieków. W latach 2021-2022 Gmina Zapolice prowadziła dotację na realizację zadania polegającego na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Zapolice. W roku 2019 z dotacji skorzystało 13 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gm. Zapolice. W roku 2020 z dotacji skorzystało 8 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gm. Zapolice.

W zakresie obszaru interwencji związanego z ochroną gleb i zasobów geologicznych zrealizowano głównie zadania związane upowszechnianiem dobrych praktyk rolniczych i nadzoru nad prowadzoną działalnością wydobywczą pod względem analizy wydanych koncesji i decyzji rekultywacyjnych. Zgodnie z informacją Starosty Zduńskowolskiego na terenie gminy Zapolice nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi ani tereny osuwisk. W latach 2021-2022 Starosta Zduńskowolski nie zgłaszał do RDOŚ w Łodzi nowych terenów, na których wystąpiły historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Zapolice. Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez GDOŚ tereny takie nie występują na obszarze gminy Zapolice.

W latach 2021-2022 zadania związane z rozwojem systemu gospodarki odpadami zostały zrealizowane poprzez stały nadzór i utrzymanie systemu gospodarowania odpadami. Na terenie gminy Zapolice w latach 2021-2022 funkcjonował system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. W latach 2021-2022 odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Zapolice realizowany był przez firmę (wybraną w drodze przetargu): firmę Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach (od 16 maja 2020r. do 28 lutego 2021r.) oraz firmę Remondis Sp. z o.o. (od 1 marca 2021r. do 31.12.2022r.) Selektowna zbiórka odpadów na terenie gminy Zapolice w niniejszym okresie zorganizowana była w oparciu o podział na następujące frakcje odpadów: metale i tworzywa sztuczne, papier, szkło, bioodpady, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne tzw. pozostałości po segregacji oraz popiół. Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów stanowił Punkt Selektownej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Przedmiotowy Punkt zlokalizowany jest przy ul. Parkowej 32. Wójt Gminy Zapolice opracowała Analizę stanu gospodarki odpadami za lata 2021-2022 gdzie zostały przedstawione dane ilościowe i finansowe systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy, w tym osiągnięte poziomy składowania, recyklingu i odzysku. W latach 2021-2022 pracownicy Urzędu Gminy w Zapolicach przeprowadzili kontrole w zakresie m.in. prawidłowej segregacji odpadów komunalnych przez mieszkańców, liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość, zawartych umów na wywóz odpadów komunalnych z działalności gospodarczej, bazy magazynowo-transportowej firmy odbierającej odpady od mieszkańców gminy, firm odbierających odpady komunalne, zgłoszonych podrzucanych odpadów.

W latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice obowiązywała przyjęta w 2017 r. aktualizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zapolice na lata 2017-2032”. W 2021 roku w ramach dofinansowania unieszkodliwiono 79,310 Mg wyrobów zawierających azbest z 33 nieruchomości. W 2022 roku w ramach dofinansowania unieszkodliwiono 74,280 Mg wyrobów zawierających azbest z 30 nieruchomości.

W zakresie zasobów przyrodniczych większość zadań została zrealizowana. Utrzymanie zieleni w Gminie Zapolice w latach 2021-2022 polegało m.in. na: pielęgnacji i konserwacji zieleni gminnej, koszeniu trawników w szczególności na placach rekreacyjno- sportowych oraz dbaniu o pobocza dróg gminnych. W okresie sprawozdawczym 2021-2022 podjęto 1 Uchwałę znoszącą pomnik przyrody (grupa 6 drzew) na terenie parku wiejskiego w Ptaszkowicach. Gmina Zapolice w latach 2021-2022 prowadziła kilka akcji edukacyjnych związanych m.in. z wprowadzaniem zmian i nawyków ekologicznych, ochroną przed zanieczyszczeniami, w szczególności ze źródeł punktowych.

W latach 2021-2022 zadania związane z ograniczeniem ryzyka wystąpienia poważnej awarii skupiały się głównie na wyposażeniu/doposażeniu jednostek OSP działających na terenie gminy Zapolice w odpowiedni sprzęt oraz na remoncie/modernizacji budynków OSP. W latach 2021-2022 na terenie gminy Zapolice nie było zlokalizowanych zakładów o dużym (ZDR) ani zwiększonym (ZZR) ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Z uwagi na powyższe nie prowadzono kontroli w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom. Zgodnie z informacją WIOŚ w Łodzi na obszarze gminy Zapolice nie odnotowano w latach 2021 – 2022 poważnych awarii w ruchu lądowym skutkujących szkodami w środowisku.

W latach 2021-2022 promowano wśród mieszkańców oraz placówkach oświatowych działania proekologiczne o charakterze cyklicznym, np. konkursy i turnieje związane z ideą ochrony środowiska i ekologią, akcje, szkolenia i informacje dostarczane w prasie lub internecie. W latach 2021-2022 Gmina Zapolice prowadziła kampanie edukacyjne w zakresie gminnego systemu gospodarki odpadami oraz działania w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie spalania paliw w paleniskach domowych.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2021-2022 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska można stwierdzić, że znaczna większość zadań została zrealizowana planowo i w całości, w pierwszym okresie programowania POŚ tj. w latach 2021-2022.

Część zadań nie została zrealizowana z uwagi na brak środków finansowych lub realizację zadań o wyższym priorytecie. Dodatkowo sytuację skomplikowała walka z pandemią COVID-19 oraz oczekiwanie na nowe fundusze unijne na lata 2021-2027. Niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek. Przedsięwzięcia, których realizacja nie doszła do skutku, a które wymagają realizacji z uwagi na poprawę jakości środowiska zostaną zrealizowane w drugim okresie programowania POŚ tj. latach 2023-2024, co zostanie przedstawione w kolejnym Raporcie z wykonania POŚ dla gminy Zapolice. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane.

Powyższe działania w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczynią się do poprawy jakości środowiska na terenie gminy. Realizacja zadań w latach 2021-2022 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu Ochrony Środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy Zapolice.